

VALGREINAR

-Eitt stórt afturstig fyri bróstkrabbaraktar kvinnur-

Sámal Hanni Lognberg

Valevni fyri Sambandsflokkinn

Farna samgonga valdi at gera ymiskar broytingar í sjúkrahúsøkinum. Ein av hesum broytingum varð gjørd á bróstkrabbaøkinum. Hetta økið skuldi bráðliga flytast til Álborg sjúkrahús í Danmark, ístaðin fyri Sjúkrahúsið, sum bleiv brúkt tá í Íslandi. Og læknin, sum avvarðaði økinum í Føroyum tá, sera vælumtókta íslendingurin, Kristján Skúli Ásgeirsson, bleiv sagdur úr starvið. 800 undirskriftir vórðu savnaðar inn, fyri at forða

hesum, tí at hópin av kvinnum og avvarðandi vildu vísa sína ónøgd, men tað bleiv ikki gingið undirskriftunum á møti.

Eisini setti fyrrverðandi tingmaður fyri sambandsflokkinn, Bjørn Kalsø, fleri ferðir Sirið Stenberg, løgtingskvinnu fyri Tjóveldi, fyrispurning og spurdi hana, hví eitt øki, sum riggar so væl skal broytast, men hon gjørdi alt fyri at sannføra føroyafólk um, at hettar bleiv alt til tað betra.

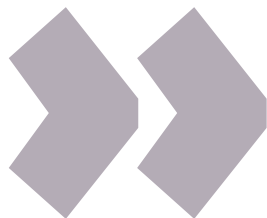
Eftir at hava tosað við sjúklingar og limir í krabbameinsfelagnum, má eg tó ásanna, at nýggja avtalan er eitt stórt afturstig á veginum. Kvinnur, sum í dag eru í tí ræðuligu støðu, at fáa bróstkrabba, fáa ikki nóg góða viðferð. Tað eru snøgt sagt trupulleikar allan vegin ígjøgnum, frá tí at diagnosa er stilla, til tær kunnu fáa neyðugu hjálpina til at rekonstruera bróstið. Fyrr vaknaðu kvinnur upp eftir skurð og fingur at

vita, hvussu teirra lækniliga tilgongd skuldi verða. Tær fingur skjótt plastkirurgiska rekonstruktión og í summum førum longu undir somu skurviðgerð, sum krabbin bleiv tikin burtur. Hetta av tí, at Skúli var onkoplastiskur bróstskurðalækni. Í dag fáa kvinnur

Skipanin, sum var áður riggaði væl og er hetta eitt dømi uppá, at ikki varð lurta eftir fólkinum. Ein discountavtala bleiv tikin framum eina vælvirkandi skipan, sum øll vóru nøgd við.

Hetta er eitt øki, sum má endurskoðast sum skjótast

lovar sjúklinginum viðgerð innan 30 dagar, eftir at diagnosa er sett. Til henda álvarsama trupulleika, skuldi henda viðgerðartrygd fevnt um, at kvinnan fekk viðgerð innan ein mánaða og at hon fekk eina viðgerðargongd, har hon greitt fekk at vita, nær og

Hetta er eitt øki, sum má endurskoðast sum skjótast eftir valið og um eg verði valdur, so fari eg at leggja mína orku í, at tað kemur í rættlag

urnar at vita, at tær mugu bíða upp til eitt ár ella meira, til at hetta verður gjørt !!! Teirra lív verður snøgt sagt sett á "Stand by" og hetta hevur ræðuliga ávirkan á tær og teirra familjur.

eftir valið og um eg verði valdur, so fari eg at leggja mína orku í, at tað kemur í rættlag.

Eitt uppskot, sum sambandsflokkurin nú er komin við til komandi valskeið, er - viðgerðartrygd. Hetta uppskot

hvussu restina av hennara tilgongd, viðvíkjandi plastkirurgi, rekonstruktión og øðrum fór at verða.

Hetta má fáast í rættlag skjótast gjørligt.

Føroyska málið og mentanin

Marin Katrinu Frýdal,

varevni fyri Tjóðveldi

Eitt av mínum politisku hjartamálum er at virka fyri munaðyggu átøkum at stimbra og stuðla undir føroyska mentan og føroyskt mál, soleiðis at vit ikki missa okkum sjálvi burtur í teirri altjóða mentanarligu flóðalduni av ensktmæltum tilfari, sum floymir inn yvir okkum úr øllum heraðshornum.

Eg eri hugtikin av at hoyra heima í eini lítli, fjarskotnari tjóð við serstakari mentan og serstøkum máli, og sum tó á ongan hátt nýtist at smæða seg burtur í allari altjóðagerðini. Ásannandi, at vit ikki mugu søpla okkum hendan dýrgripin av hondum, nú ensktmælt alheimsmentanin floymir inn yvir okkum, serstakliga á teimum talgildu miðlunum, vil eg stríðast fyri at vinna neyðuga politiska undirtøku fyri hesi søk.

Beint øvut av gongdini hjá m.a. grannunum fyri sunnan, so eydnaðist tað okkum, takka

verið ágrýtni frá dugnaligum undangongufólki seinastu uml. 150 árin, at varðveita føroyska málið, og at menna tað í fakligan, nútímans ham til brúks á øllum pallum, alt frá barnabókum, trúarbókmentum, fagurbókmentum, á leikpalli, tøknilími, vísindamáli, sølumáli o.s.fr.

Eini smábarnaforeldur vóru á gátt nakað her fyri, og barn teirra í barnagarðsaldri fór at spæla við nakrar leikur, meðan vit vaksnu fingur okkum ein drekkamunn. Bráðliga hoyra vit enskt barnamál, tá sat lítla barnið og prátaði við leikurnar á enskum, meðan tað spældi okkurt spæl, tað kendi frá spølum á teldlinum.

Tá fekk eg ein mentanarligan hvøkk, ið hevur sitið í mær síðani.

stev um ein mentanarpolitikk, ið kann brynja føroyskt mál og føroyska mentan til avbjóðingarnar uttan úr heimi.

Ein slíkur politikkur skal sjálvandi ikki vera nøkur heimføðislig nalvaskoðan, men skal hinvegin hava sum endamál, at føroyingar í komandi tíðum ynskja at hugsa, tala, skriva, virka og bera fram á góðum føroyskum.

Vit kunnu ikki bara lata standa til, tí tá kann endin skjótt verða tann, at vit í Føroyum um ein mansaldur ella so verða ein ensktmæltur landslutur norðanfyri Skotland. Hesum mentanarvanda vil eg stríðast ímóti, og eg siggi tað sum lívsneyðugt, at stig verða tikin at finna neyðuga figging til átøk at stimbra og menna føroyska mentan og

liga sera dugnaliga vinnu á hesum øki. Lógaráseting er komin um, at lýsingar í Føroyum skulu vera á føroyskum, og hetta ber væl til. Handilsvinnan er ikki verri farin av hesi áseting, og lýsingarmarknaðurin skapar fitt av arbeiðsuppgávum til fólk innan skapandi yrkini.

Vit mugu søkja okkum góð ráð hjá fakfólki innan eitt nú bæði málfrøði, námsfrøði og frálæru, sálarfrøði, mentanarbering, miðling og marknaðarføring v.m., um hvussu munaðyggu átøk skulu vera fakliga sett saman og tillagað, og hvussu tey kunnu náa best út til brúkaran.

Allar útlendskar sendingar í KVF eiga sjálvandi at hava føroyskan undirtekst ella føroyska talu, men hetta nøktar

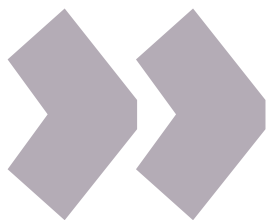
Krøv eiga at verða sett tele-samskiptisveitarum um líknandi treytir, sum tær á lýsingarmarknaðinum. Er svarið haðani, at hetta tøkniliga er ov torført, eiga vit at veita okkara sera dugnaligu KT-virkjum figgjjarligar vánir til uppgávuna at menna ta teldutøkni, ið skal til fyri at taka dystin upp í álvara móti teirri ensktmæltu mentanarligu flóðalduni.

Vit vita frá ítróttinum, at vit megna heilt fram í fremstu røð mótvegis teimum stóru, um bert vit kýta okkum nógv. Sama hugburð mugu allar góðar kreftir stríðast fyri í felag, tá tað ræður um at stimbra og stuðla um føroyska mentan og føroyskt mál. Vónandi kann nútímans hugburður í føroyska vinnulívinum somuleiðis geva sítt ikast til loysnina.

Tað mugu finnast figgjjarligir útvegir fyri at lyfta málmentanina upp á eitt munaðygt støði, har tað gerst ein sjálvfylgja at duga væl føroyskt og at trívast væl við at bera fram á føroyskum.

Tað er tí avgjørt upp á allar hægstu tíð, at vit sum fólk taka hesar mentanarligu avbjóðingar frá ensktmæltu alheimsgerðini í størsta álvara.

Eisini avbjóðingina at fáa ein boðskap væl út til brúkaran, hava vit megnað til UG á altjóða virðisløntum støði, so hví skuldu vit ikki eisini klára tað mótvegis okkum sjálvum, um bert viljin er tilstaðar.

Fyrst og fremst má figgjjarlig orka fáast til vega, soleiðis at meira av føroyskum tilfari verður framleitt til miðilin, ikki minst sendingar til børn og ung

føroyskt mál.

Fyri einum mansaldri síðani vóru flestallar lýsingar í føroysku bløðunum danskar. Í 1980 árunum tók føroysk lýsingarvinna so smátt at menna seg, og í dag hava vit eina fak-

bert ein viðfáning av øllum trupulleikanum. Fyrst og fremst má figgjjarlig orka fáast til vega, soleiðis at meira av føroyskum tilfari verður framleitt til miðilin, ikki minst sendingar til børn og ung.